

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЧОРТКІВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ЛІКУВАЛЬНА СПРАВА»

у сфері фахової передвищої освіти
спеціальність 223 Медсестринство
галузь знань 22 Охорона здоров'я
освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою
Чортківського медичного фахового коледжу
Голова педагогічної ради

канд.мед.наук _____ Білик Л.С.

Протокол № 3 від 02 грудня 2021 року

зі змінами

(Протокол № 1 від 18 серпня 2026 року)

Освітньо-професійна програма

вводиться в дію з 01 січня 2022 року

Наказ №255 від 23 серпня 2021 року

зі змінами

(ОПП вводиться в дію з 01 вересня 2026 року

Наказ №176 від 19 серпня 2026 року)

Чортків

2026

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Лікувальна справа» розроблена відповідно до Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145, Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 №2745-VIII, Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», Стандарту фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 223 «Медсестринство», який затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти та науки України від 08.11.2021 №1202.

Освітньо-професійна програма «Лікувальна справа» є нормативним документом, у якому визначено передумови доступу до навчання за цією програмою, нормативний термін та зміст навчання, перелік навчальних дисциплін та логічна послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, нормативні форми державної атестації, а також перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, сформульований у термінах результатів навчання, та вимоги до контролю якості фахової перед вищої освіти та професійної підготовки фахівця освітньо-кваліфікаційного рівня фахового молодшого бакалавра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за освітньо-професійною програмою «Лікувальна справа».

РОЗРОБЛЕНО

робочою групою Чортківського медичного фахового коледжу в складі:

Хома Степан Михайлович – член робочої групи, голова циклової комісії викладачів професійної та практичної підготовки хірургічного профілю, кандидат біологічних наук, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист;

Мирончук Ірина Анатоліївна – член робочої групи, заступник директора з навчальної роботи, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист;

Слободян Наталія Євгенівна – член робочої групи, завідувач відділення «Лікувальна справа», спеціаліст вищої категорії;

Багрій Дана Ярославівна – член робочої групи, викладач клінічних дисциплін, кандидат медичних наук, спеціаліст вищої категорії, старший викладач.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«ЛІКУВАЛЬНА СПРАВА»
зі спеціальності 223 «Медсестринство»

Складові	Опис освітньо-професійної програми
1. Загальна інформація	
Повна назва закладу фахової передвищої освіти	Чортківський медичний фаховий коледж
Освітньо-професійний ступінь та назва кваліфікації мовою оригіналу	Освітньо-професійний ступінь – фаховий молодший бакалавр Галузь знань – 22 Охорона здоров'я Спеціальність – 223 Медсестринство Форма здобуття освіти – інституційна (очна (денна)) Освітньо-професійна програма – «Лікувальна справа» Освітня кваліфікація – фаховий молодший бакалавр Професійна кваліфікація – фельдшер
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Лікувальна справа» у сфері фахової передвищої освіти зі спеціальності 223 Медсестринство.
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом фахового молодшого бакалавра, одиничний, 180 кредитів ЄКТС.
Наявність акредитації	Освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст акредитований МОН України (сертифікат серії КК №20012782, наказ МОН України від 27.04.2017 №658, дійсний до 2027 р.) – сертифікати про акредитацію спеціальності освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста переоформлюються на сертифікат про акредитацію освітньо-професійної програми освітнього ступеня фаховий молодший бакалавр.
Цикл/рівень	НРК України – 5 рівень, FQ-EHEA – короткий цикл, EQF-LLL – 5 рівень
Передумови	Наявність базової загальної середньої освіти, повної загальної середньої освіти, фахової передвищої, вищої освіти. Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Чортківського медичного фахового коледжу», затвердженими у встановленому порядку.
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньо-професійної програми	Термін дії освітньо-професійної програми - до 01.07.2027.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://chdmc.org.ua/

2. Мета освітньо-професійної програми	
Забезпечити загальнокультурну та професійно-орієнтовану підготовку здобувача фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр, визначити обсяг спеціальних знань, умінь та навичок, достатніх для вирішення типових завдань діяльності фахівця на відповідній посаді, у тому числі здатність використовувати теоретичні знання та практичні уміння в професійній діяльності для надання долікарської, лікувально-профілактичної допомоги населенню, першої медичної допомоги при гострих захворюваннях і нещасних випадках відповідно до клінічних протоколів, оцінювати вплив небезпечних чинників щодо ризику розвитку найпоширеніших захворювань. Мотивувати необхідність постійного підвищення професійного рівня та організаційних здібностей.	
3. Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, ОПП)	- Галузь знань 22 Охорона здоров'я - Спеціальність 223 Медсестринство. - ОПП - Лікувальна справа. Об'єктом вивчення та діяльності є визначення потреб пацієнтів, надання першої медичної допомоги при гострих захворюваннях і нещасних випадках, оволодіння основними методами обстеження, здійснення спеціального догляду та опікою над пацієнтами, участь у лікувальному процесі та профілактично-просвітницькій роботі з дотриманням етико-деонтологічних принципів, постійне підвищення професійного рівня. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних до виконання всіх видів діяльності та втручань, передбачених кваліфікаційними характеристиками фахівців галузі знань «Охорона здоров'я» спеціальності «Медсестринство». Теоретичний зміст предметної області: знання з питань охорони здоров'я населення, профілактики, діагностики та лікування захворювань людей на індивідуальному, родинному та популяційному рівнях для здійснення професійної діяльності фахівців спеціальності «Медсестринство». Методи, методики та технології: анамnestичні, клінічні, лабораторні, інструментальні методи провадження діагностичного процесу, визначення провідних симптомів та синдромів, організація догляду за пацієнтами, технології діагностики, лікування та профілактики. Інструменти та обладнання: маніпуляційна техніка, найпоширеніші сучасні діагностичні, лікувальні та інші пристрої, предмети та прилади для проведення фахової діяльності. Обов'язкові компоненти освітньо-професійної програми розподілено таким чином: дисципліни гуманітарної та соціально-економічної підготовки – 13,1 %, природничо-наукової підготовки – 19,1 %, професійної та практичної підготовки – 44,4 %; практики (виробнича, переддипломна) – 17,8%, екзаменаційні сесії – 5,6%. Обов'язкові компоненти освітньо-професійної програми становлять 89%, вибіркові – 11%.

Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма фахового молодшого бакалавра спрямована на ґрунтовну теоретичну та практичну підготовку фахівців у галузі охорони здоров'я, базується на спеціальних знаннях, необхідних для реалізації професійних обов'язків фельдшера.
Основний фокус освітньої програми	Фахова підготовка. Загальна освіта в предметній області. Акцент робиться на формуванні та розвитку професійних компетентностей у медичній сфері з урахуванням специфіки роботи закладів охорони здоров'я. <i>Ключові слова:</i> здоров'я, пацієнт, хвороба, лікування, діагностика, долікарська допомога, профілактика.
Особливості програми	Реалізується при поєднанні теоретичної та практичної (у малих групах) підготовки, відпрацюванні практичних навичок під час навчальної практики під керівництвом викладача та проходження виробничої та переддипломної практик у закладах охорони здоров'я.

4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Фахівець підготовлений до роботи в галузі економіки за ДК 009:2010. 86 Охорона здоров'я 86.1 Діяльність лікарняних закладів 86.2 Медична та стоматологічна практика 86.21 Загальна медична практика 86.22 Спеціалізована медична практика. 86.9 Інша діяльність у сфері охорони здоров'я Після підготовки за даною освітньо-професійною програмою фахівець здатний виконувати професійну роботу і може обіймати первинні посади відповідно до Національного класифікатора України «Класифікатор професій» ДК-003:2010 (зі змінами): - 3221 Фельдшер - 3221 Фельдшер із медицини невідкладних станів - 3221 Парамедик - 3221 Фельдшер пожежно-рятувального (аварійно-рятувального) підрозділу - 3221 Фельдшер із санітарної освіти - 3221 Фельдшер санітарний - 3221 Лаборант (медицина) - 3221 Помічник лікаря-епідеміолога - 3221 Диспетчер оперативно-диспетчерської служби (медицина) - 3221 Технік-лаборант з клінічної нейрофізіології - 3231 Сестра медична/брат медичний - 3232 Акушерка/акушер
Подальше навчання	Має право на продовження навчання для здобуття вищої освіти: - початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти; - перший (бакалаврський) рівень вищої освіти;

	- другий (магістерський) рівень вищої освіти (222 Медицина). А також має право на набуття додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих та в системі післядипломної освіти.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване, професійно-орієнтоване навчання. Навчання відбувається через комунікативний, інтегрований підходи до навчання, самонавчання, відпрацювання практичних навичок, шляхом використання методів організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності, методів контролю (самоконтролю, взаємоконтролю) тощо. Навчання здійснюється під час лекційних, семінарських, практичних занять та навчальної практики, участі в тренінгах, самостійної позааудиторної роботи з використанням сучасних інформаційних технологій навчання, консультацій із викладачами, виробничої та переддипломної практик.
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний та підсумковий контроль (диференційовані заліки, екзамени), захисти практик, контроль виконання самостійної роботи.
Форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти	Атестація здобувачів здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту.
Вимоги до єдиного державного кваліфікаційного іспиту	Єдиний державний кваліфікаційний іспит спрямований на перевірку досягнення результатів навчання, визначених Стандартом та освітньо-професійною програмою. Рівень фахової підготовки встановлюється за допомогою різних за формою завдань і складається з таких компонентів: - тестовий іспит (складається у формі ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок М. Лікувальна справа»), який оцінює рівень професійної компетентності з фахових дисциплін; - практично орієнтований іспит, який оцінює готовність здобувача до провадження професійної діяльності відповідно до вимог Стандарту шляхом демонстрування практичних компонентів професійної компетентності на реальному об'єкті або на моделі.

6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання в медичній галузі або в процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів відповідної науки і може характеризуватися певною невизначеністю умов; відповідальність за результати своєї діяльності; здійснення контролю інших осіб у визначених ситуаціях.
Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного

	демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу й суспільство та в розвитку суспільства, техніки й технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем. ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 7. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.
Спеціальні компетентності	СК 1. Здатність до застосовування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці. СК 2. Здатність до вміння задовольняти потреби пацієнта протягом різних періодів життя (у тому числі й процес вмирання) шляхом обстеження, діагностики, планування та виконання медичних втручань, оцінювання результату та корекції індивідуальних планів догляду та супроводу пацієнта. СК 3. Здатність до самоменеджменту та таймменеджменту в професійній медичній діяльності. СК 4. Здатність до співпраці з пацієнтом, його оточенням, з іншими медичними й соціальними працівниками на засадах сімейно-орієнтованого підходу, враховуючи особливості здоров'я чи перенесені хвороби та фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля, здійснювати санітарно-просвітницьку роботу. СК 5. Здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами. СК 6. Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності для ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям. СК 7. Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до чинного законодавства.

	СК 8. Здатність до використання інформаційного простору та сучасних цифрових технологій у професійній медичній діяльності. СК 9. Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності. СК 10. Здатність до гарантування безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я в процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги. СК 11. Здатність до застосування сукупностей втручань та дій для забезпечення пацієнту гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки. СК 12. Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя). СК 13. Здатність до використання професійно-профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів. СК 14. Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології. СК 15. Здатність до здійснення профілактичних втручань, спрямованих на зменшення інфекційних захворювань серед дорослого та дитячого населення, зокрема вакцинацію згідно з календарем профілактичних щеплень та екстрену імунопрофілактику, враховуючи її популяризацію.
Додаткові спеціальні компетентності освітньо-професійної програми «Лікувальна справа»	ДСК 1. Здатність до застосовування сукупностей принципів надання невідкладної та екстреної медичної допомоги в цивільних умовах постраждалим, гарантувати власну безпеку, виявити фактори, що впливають на стан здоров'я пацієнтів. ДСК 2. Здатність до застосовування сукупностей практичних умінь та навичок, медичних засобів, втручань і дій у процесі здійснення клінічного обстеження пацієнтів, оцінювання його результатів, діагностування типових випадків найбільш поширених захворювань та станів у пацієнтів різного віку з проведенням медичного сортування. ДСК 3. Здатність до застосовування сукупностей практичних умінь та навичок, медичних засобів, втручань і дій для надання невідкладної та екстреної медичної допомоги при травмах чи захворюваннях органів і систем у пацієнтів різного віку в умовах мирного та воєнного часу.

	ДСК 4. Здатність до застосовування практичних умінь та навичок у процесі призначення лікування та розрахунку дози лікарських засобів, які вводяться пацієнтам різного віку в типових випадках найбільш поширених захворювань. ДСК 5. Здатність до застосовування практичних умінь та навичок при виконанні серцево-легеневої реанімації, у тому числі із застосуванням дефібрилятора та дихального обладнання.
7. Програмні результати навчання	
Нормативний зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання	РН 1. Вільне спілкування державною та іноземною мовами для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації. РН 2. Застосування сучасних цифрових та комунікативних технологій для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності. РН 3. Застосування основних положень законодавства в охороні здоров'я. РН 4. Ведення медичної документації за формами, встановленими нормативно-правовими документами. РН 5. Дотримання правил охорони праці та безпеки життєдіяльності. РН 6. Обрання тактики спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей. РН 7. Застосування паліативної компетентності при роботі з пацієнтами, їх оточенням, медичними та соціальними працівниками під час здійснення професійної діяльності. РН 8. Уживання заходів, спрямованих на створення безпечного лікарняного середовища, та дотримання лікувально-охоронного режиму в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта. РН 9. Уміння розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах. РН 10. Уміння проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії. РН 11. Застосування лікарських препаратів та медикаментів при здійсненні професійної діяльності. РН 12. Виконання медичних маніпуляцій та процедур відповідно до фахових протоколів, алгоритмів, у тому числі й надання послуг з первинної медичної допомоги в складі команди первинної медичної допомоги. РН 13. Надання екстреної та невідкладної долікарської медичної допомоги.

	РН 14. Здійснення заходів щодо збереження репродуктивного здоров'я населення з метою покращення демографічної ситуації. РН 15. Надання консультативної допомоги та навчання населення щодо здорового способу життя, наслідків нездорового способу життя, важливості збільшення фізичної активності та здорового харчування, вакцинації; забезпечення реабілітації реконвалесцентів та диспансеризації пацієнтів. РН 16. Уживання заходів, спрямованих на специфічну та неспецифічну профілактику захворювань. РН 17. Уживання протиепідемічних заходів в осередку інфекційних та особливо небезпечних захворювань при здійсненні професійної діяльності. РН 18. Дотримання правил ефективної взаємодії в команді для надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення. РН 19. Здійснення взаємозалежних професійних функцій із метою забезпечення якісної медичної допомоги населенню.
Додаткові результати навчання освітньо-професійної програми Лікувальна справа	ДРН 1. Надання невідкладної та екстреної медичної допомоги в разі критичних та термінальних станів, керуючись чинними протоколами, із застосуванням медичного інструментарію та знань з групової належності затверджених лікарських засобів, особливостей їхньої фармакокінетики та фармакодинаміки (способи введення, дозування, показання, протипоказання, взаємодії між собою, побічні ефекти, передозування та способи усунення їх, в т.ч. наркотичних засобів). ДРН 2. Здійснення первинного обстеження пацієнтів, оцінювання міри виявлених порушень у типових випадках найбільш поширених захворювань, визначення критичних порушень дихальної та серцево-судинної систем (статичні зображення та динамічні ритми на моніторі) та виконання алгоритму подальших лікувальних дій пацієнтів різного віку в клінічних ситуаціях. ДРН 3. Надання першої медичної та долікарської допомоги в осередках надзвичайних ситуацій у мирний і воєнний час, уміння працювати в складі бригад і загонів невідкладної та екстреної медичної допомоги в осередках масового ураження, оцінювання місця події, гарантування безпеки персоналу та пацієнта, застосування табельні засоби індивідуального захисту. ДРН 4. Уміння організовувати лікувально-евакуаційне забезпечення бойових дій особового складу військового підрозділу та медичне сортування в умовах бойових дій. ДРН 5. Уміння організовувати лікувально-евакуаційні заходи в осередках масового ураження, надавати невідкладну та екстрену медичну допомогу постраждалим унаслідок аварії на радіаційно небезпечних об'єктах, у зонах стихійного лиха та осередках інфекційного спалаху.

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Реалізацію освітньо-професійної програми зі спеціальності забезпечують педагогічні працівники з відповідною кваліфікацією відповідно до вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Під час організації освітнього процесу можуть залучатися професіонали з досвідом дослідницької, управлінської, інноваційної, творчої роботи та/або роботи за фахом. Підвищення кваліфікації за фахом здійснюється систематично відповідно до чинного Порядку підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників.
Матеріально-технічне забезпечення	Площа навчальних приміщень для проведення освітнього процесу відповідає вимогам Ліцензійних умов. Кількість кабінетів і лабораторій та їх назви визначаються навчальним планом зі спеціальності. Матеріально-технічне забезпечення кабінетів та лабораторій містить обладнання згідно з чинними нормами оснащення. Основна частина кабінетів та лабораторій забезпечена мультимедійними системами, комп'ютерами, вебкамерами. Кабінети для симуляційного навчання оснащені сучасними фантомами, муляжами, тренажерами, наборами інструментарію. Кабінети й лабораторії паспортизовані. Соціальна інфраструктура представлена трьома спортивними залами (ігровим, гімнастичним, тренажерним), оснащеними сучасними поліфункціональними тренажерами, спортивним майданчиком, стрілецьким тиром, сауною з басейном, актовою залою, медичним пунктом з обладнанням для ультразвукової діагностики, стоматологічним кабінетом, навчально-виробничою аптекою, студентським кафе з гарячим харчуванням, бібліотекою, комп'ютерними класами, гуртожитком, спортивно-оздоровчою базою. Усі приміщення відповідають будівельним та санітарним нормам.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Відповідає Ліцензійним умовам провадження ліцензійної діяльності. ОПП забезпечується навчально-методичними комплексами з усіх навчальних дисциплін, до складу яких належать навчальна програма, робоча програма, методичні розробки теоретичних занять, курс лекцій/опорний конспект лекцій, методичні розробки практичних занять, інструкції до практичних занять, методичні розробки самостійної роботи, методичні рекомендації (вказівки) до самостійної позааудиторної роботи студентів, дидактичні матеріали (алгоритми практичних навичок, ситуаційні задачі, тестові завдання), роздаткові матеріали (схеми, малюнки, фотографії) тощо. Забезпеченість навчально-методичними матеріалами з кожного компонента ОПП становить 100 %. У коледжі створено та функціонує сервер дистанційного навчання (https://moodle2.chdmc.org.ua), на якому розмішені електронні навчально-методичні матеріали та рекомендації з усіх навчальних дисциплін.

	Високий рівень інформаційного забезпечення створюють бібліотека з читальним залом, використання комп'ютерної техніки та мережі Інтернет. На офіційному вебсайті коледжу (https://chdmc.org.ua/) розміщені основні відомості про заклад, а саме: про структуру, ліцензовані та акредитовані спеціальності, освітню, виховну діяльність, інформацію для вступників, випускників закладу.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна мобільність здійснюється на підставі Закону України «Про фахову передвищу освіту». Допускаються індивідуальні угоди про академічну мобільність для навчання в інших закладах освіти.
Міжнародна кредитна мобільність	Здійснюється на підставі Закону України «Про фахову передвищу освіту».
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачено.

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонентів ОПП

Код н\д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів ECTS	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Навчальні предмети профільної середньої освіти			
Базові предмети			
ПСО 1	Українська мова		ДПА
ПСО 2	Українська література		Диференційований залік
ПСО 3	Іноземна мова		ДПА/ Диференційований залік
ПСО 4	Зарубіжна література		Диференційований залік
ПСО 5	Історія України		ДПА/ Диференційований залік
ПСО 6	Всесвітня історія		Диференційований залік
ПСО 7	Громадянська освіта		Диференційований залік
ПСО 8	Математика		ДПА
ПСО 9	Фізична культура		Диференційований залік
ПСО 10	Захист України		Диференційований залік
Профільні предмети та спеціальні курси			
ПСО 11	Фізика і астрономія		ДПА / Диференційований залік
ПСО 12	Біологія		ДПА / Диференційований залік
ПСО 13	Географія		ДПА / Диференційований залік
ПСО 14	Хімія		ДПА / Диференційований залік
ПСО 15	Екологія*		Диференційований залік
Вибірково-обов'язкові предмети			
ПСО 16	Інформатика		Диференційований залік
ПСО 17	Технології*		Екзамен

1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОПП			
Дисципліни, що формують загальні компетентності			
І. Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки			
ОК 1	Основи філософських знань	1.5	Екзамен
ОК 2	Фізичне виховання	7.5	Диференційований залік
ОК 3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	1.5	Екзамен
ОК 4	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	6	Диференційований залік
ОК 5	Основи правознавства	1.5	Диференційований залік
ОК 6	Історія України	1.5	Екзамен
ОК 7	Основи економічної теорії	1.5	Диференційований залік
Усього за циклом		21	
ІІ. Цикл природничо-наукової підготовки			
ОК 8	Основи латинської мови з медичною термінологією	2.5	Диференційований залік
ОК 9	Основи медичної інформатики	1.5	Диференційований залік
ОК 10	Анатомія людини	4	Екзамен
ОК 11	Фізіологія	4	Диференційований залік
ОК 12	Патоморфологія та патофізіологія	3.5	Диференційований залік
ОК 13	Фармакологія та медична рецептура	4.5	Диференційований залік
ОК 14	Медична хімія	2	Диференційований залік
ОК 15	Мікробіологія	2.5	Диференційований залік
ОК 16	Основи екології та профілактичної медицини	2	Диференційований залік
ОК 17	Медична біологія	2.5	Диференційований залік
ОК 18	Основи біологічної фізики та медична апаратура	1.5	Диференційований залік
Усього за циклом		30.5	
Дисципліни, що формують спеціальні компетентності			
ІІІ. Цикл професійної та практичної підготовки			
ОК 19	Догляд за хворими та медична маніпуляційна техніка	6.5	Екзамен
ОК 20	Внутрішня медицина	9.5	Екзамен

1	2	3	4
ОК 21	Хірургія	9	Екзамен
ОК 22	Педіатрія	9	Екзамен
ОК 23	Акушерство	3.5	Екзамен
ОК 24	Гінекологія	3	Диференційований залік
ОК 25	Дерматологія та венерологія	2	Диференційований залік
ОК 26	Інфектологія	6	Екзамен
ОК 27	Анестезіологія і реаніматологія	2	Диференційований залік
ОК 28	Неврологія	2.5	Екзамен
ОК 29	Психіатрія та наркологія	2	Екзамен
ОК 30	Медична та соціальна реабілітація	2	Диференційований залік
ОК 31	Онкологія	1	Диференційований залік
ОК 32	Репродуктивне здоров'я та планування сім'ї	1.5	Диференційований залік
ОК 33	Основи охорони праці та охорона праці в галузі	1.5	Диференційований залік
ОК 34	Невідкладні стани у внутрішній медицині	2	Диференційований залік
ОК 35	Невідкладні стани в хірургії	2	Диференційований залік
ОК 36	Невідкладні стани в педіатрії	2	Диференційований залік
ОК 37	Невідкладні стани в акушерстві та гінекології	2	Диференційований залік
ОК 38	Основи національного спротиву	3	Диференційований залік
Усього за циклом		72	
		123.5	
IV. Практична підготовка			
ОК 39	Виробнича практика з догляду за хворими та медичній маніпуляційній техніці	3	Диференційований залік
ОК 40	Виробнича медсестринська практика	13,5	Диференційований залік
ОК 41	Переддипломна практика	12	Диференційований залік
	Екзаменаційні сесії	9	
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		161	
Вибіркові компоненти ОПП			
Дисципліни, що формують загальні компетентності			
I. Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки			

ВК 1	Культурологія / Культура України	1.5	Диференційований залік
ВК 2	Соціологія / Історія медицини	1.5	Диференційований залік
Усього за циклом		3	
II. Цикл природничо-наукової підготовки			
ВК 3	Основи загальної та медичної психології / Етика та деонтологія	2	Диференційований залік
ВК 4	БЖД / Ріст і розвиток	1.5	Диференційований залік
ВК 5	Соціальна медицина та організація охорони здоров'я / Громадське здоров'я	1.5	Диференційований залік
Усього за циклом		5	
Дисципліни, що формують спеціальні компетентності			
III. Цикл професійної та практичної підготовки			
ВК 6	Стоматологічні захворювання / Косметологія	1.5	Диференційований залік
ВК 7	Оториноларингологія / Нетрадиційна медицина	1	Диференційований залік
ВК 8	Офтальмологія / Фітотерапія	1.5	Диференційований залік
ВК 9	Сімейна медицина / Основи профілактичної медицини	1.5	Диференційований залік
ВК 10	Геронтологія, геріатрія та паліативна медицина / Нутріціологія	1.5	Диференційований залік
ВК 11	Військово-медична підготовка та медицина надзвичайних ситуацій / Тактична медицина	2.5	Диференційований залік
ВК 12	Епідеміологія / Інфекційний контроль	1,5	Диференційований залік
Усього за циклом		11	
Загальний обсяг вибірових компонентів		19	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ		180	

2.2. Розподіл кредитів обов'язкових та вибірових компонентів ОПП між циклами підготовки

Цикли підготовки	Загальна кількість кредитів ECTS	Обов'язкові компоненти	Вибіркові компоненти
I. Цикл гуманітарної та загальноосвітньої підготовки	24	21	3
II. Цикл природничо-наукової підготовки	35,5	30,5	5
III. Цикл професійної та практичної підготовки	83	72	11
IV. Практична підготовка	28,5	28,5	-
Екзаменаційні сесії	9	9	-
Усього	180	161	19

Обов'язковий компонент освітньо-професійної програми становить 89%, вибіровий компонент – 11%.

2.3. Структурно-логічна схема ОПП

I семестр	II семестр	III семестр	IV семестр	V семестр	VI семестр	VII семестр	VIII семестр
ПСО 1	ПСО 1	ПСО 1	ПСО 1	ОК 1	ОК 2	ОК 2	ОК 4
ПСО 2	ПСО 2	ПСО 3	ПСО 3	ОК 2	ОК 4	ОК 4	ОК 25
ПСО 3	ПСО 3	ПСО 5	ПСО 7	ОК 4	ОК 20	ОК 20	ОК 27
ПСО 4	ПСО 4	ПСО 8	ПСО 8	ОК 20	ОК 21	ОК 21	ОК 30
ПСО 5	ПСО 5	ПСО 9	ПСО 9	ОК 21	ОК 22	ОК 22	ОК 32
ПСО 6	ПСО 6	ПСО 11	ПСО 15	ОК 22	ОК 23	ОК 23	ОК 34
ПСО 8	ПСО 8	ПСО 12	ПСО 17	ОК 23	ОК 24	ОК 24	ОК 35
ПСО 9	ПСО 9	ПСО 17	ОК 5	ОК 24	ОК 26	ОК 31	ОК 36
ПСО 10	ПСО 10	ОК 7	ОК 6	ОК 26	ОК 28	ОК 38	ОК 37
ПСО 11	ПСО 11	ОК 9	ОК 10	ОК 33	ОК 29	ВК 3	ОК 38
ПСО 12	ПСО 12	ОК 10	ОК 11	ВК 6	ОК 40	ВК 5	ОК 41
ПСО 13	ПСО 13	ОК 11	ОК 12	ВК 8	ВК 2	ВК 7	ВК 3
ПСО 14	ПСО 16	ОК 13	ОК 13		ВК 6	ВК 10	ВК 9
ПСО 16	ОК 3	ОК 17	ОК 15			ВК 12	ВК 11
ОК 8	ОК 8	ОК 19	ОК 16				
ВК 1	ОК 14		ОК 18				
	ВК 4		ОК 19				
			ОК 39				

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ФПО

Атестація випускників зі спеціальності 223 «Медсестринство» за ОПП «Лікувальна справа» здійснюється у формі Єдиного державного кваліфікаційного іспиту, який проводиться у два етапи: теоретичний (тестовий) та практичний. Теоретична частина складається у формі ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок М. Лікувальна справа». Практична частина – практично-орієнтований іспит із циклу професійної підготовки, до якої належать дисципліни: «Внутрішня медицина», «Хірургія», «Педіатрія», «Акушерство та гінекологія». За умови виконання вимог ОПП та успішного складання атестації випускнику видається диплом встановленого зразка про присудження йому освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр із присвоєнням кваліфікації «фельдшер».

4. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ФПО

У Чортківському медичному фаховому коледжі функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення та оприлюднення політики, принципів та процедур забезпечення якості фахової передвищої освіти, що інтегровані до загальної системи управління Коледжем, узгоджені з його стратегією і передбачають залучення внутрішніх та зовнішніх зацікавлених сторін;
- 2) визначення і послідовне дотримання процедур розроблення освітньо-професійних програм, які забезпечують відповідність їхнього змісту стандарту в галузі знань 22 Охорона здоров'я спеціальності 223 Медсестринство, декларованим цілям, урахування позицій зацікавлених сторін, чітке визначення кваліфікацій, що присвоюються, узгоджені з Національною рамкою кваліфікацій;
- 3) здійснення за участю здобувачів освіти моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійних програм із метою гарантування досягнення встановлених для них цілей та їхньої відповідності потребам здобувачів фахової передвищої освіти і суспільства, у тому числі й опитування здобувачів фахової передвищої освіти;
- 4) забезпечення дотримання вимог правової визначеності, оприлюднення та послідовного дотримання нормативних документів закладу фахової передвищої освіти, що регулюють усі стадії підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (прийом на навчання, організацію освітнього процесу, визнання результатів навчання, переведення, відрахування, атестацію тощо);
- 5) забезпечення релевантності, надійності, прозорості та об'єктивності оцінювання, що здійснюється в рамках освітнього процесу;
- 6) визначення та послідовне дотримання вимог щодо компетентності педагогічних (науково-педагогічних) працівників, застосовування чесних і прозорих правил прийняття на роботу та безперервного професійного розвитку персоналу;
- 7) забезпечення необхідного фінансування освітньої та викладацької діяльності, а також адекватних та доступних освітніх ресурсів і підтримки здобувачів фахової передвищої освіти за кожною освітньо-професійною програмою;
- 8) забезпечення збирання, аналізу і використання відповідної інформації для ефективного управління освітньо-професійними програмами та іншою діяльністю закладу;
- 9) забезпечення публічної, зрозумілої, точної, об'єктивної, своєчасної та легкодоступної інформації про діяльність закладу та всі освітньо-професійні програми, умови і процедури присвоєння ступеня фахової передвищої освіти та кваліфікацій;
- 10) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками Коледжу та здобувачами фахової передвищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату та інших порушень академічної доброчесності, притягнення порушників до академічної відповідальності;

- 11) періодичне проходження процедури зовнішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;
- 12) залучення здобувачів фахової передвищої освіти та роботодавців як повноправних партнерів до процедур і заходів забезпечення якості освіти;
- 13) забезпечення дотримання студентоорієнтованого навчання в освітньому процесі;
- 14) здійснення інших процедур і заходів, визначених законодавством, установчими документами Коледжу.

Система внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти за поданням Чортківського медичного фахового коледжу оцінюється Державною службою якості освіти України або акредитованими нею незалежними установами оцінювання та забезпечення якості фахової передвищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості фахової передвищої освіти, що затверджуються Державною службою якості освіти, та Стандартові і рекомендаціям щодо забезпечення якості фахової передвищої освіти.

5. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ВИЗНАЧЕНИХ СТАНДАРТОМ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ НРК ТА ОПП ЛІКУВАЛЬНА СПРАВА

Класифікація компетентностей (результатів навчання) за НРК	Знання Зн1 Всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання у сфері навчання та/або професійної діяльності, усвідомлення меж цих знань	Уміння/навички Ум1 Широкий спектр когнітивних та практичних умінь/навичок, необхідних для розв'язання складних задач у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання Ум2 Знаходження творчих рішень або відповідей на чітко визначені конкретні та абстрактні проблеми на основі ідентифікації та застосування даних Ум3 Планування, аналіз, контроль та оцінювання власної роботи та роботи інших осіб у спеціалізованому контексті	Комунікація К1 Взаємодія з колегами, керівниками та клієнтами в питаннях, що стосуються розуміння, навичок та діяльності в професійній сфері та/або у сфері навчання К2 Донесення до широкого кола осіб (колеги, керівники, клієнти) власного розуміння, знань, суджень, досвіду, зокрема у сфері професійної діяльності	Відповідальність і автономія АВ1 Організація та нагляд (управління) в контекстах професійної діяльності або навчання в умовах непередбачуваних змін АВ2 Покращення результатів власної діяльності й роботи інших АВ3 Здатність продовжувати навчання з деяким ступенем автономії
1	2	3	4	5
Загальні компетентності				
ЗК1	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1	АВ2
ЗК2	Зн1	Ум1, Ум2	К1	АВ2
ЗК3	Зн1		К1, К2	АВ1, АВ2
ЗК4	Зн1	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2
ЗК5	Зн1		К2	АВ
ЗК6	Зн1	Ум2, Ум3	К2	АВ1
ЗК7	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К2	АВ1
ЗК8	Зн1	Ум1	К1, К2	АВ2
Спеціальні компетентності				
СК1	Зн1	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
СК2	Зн1	Ум1	К1	АВ1, АВ2
СК3	Зн1	Ум1, Ум3	К1, К2	АВ1, АВ3
СК4	Зн1	Ум1, Ум2	К2	АВ1, АВ2,
1	2	3	4	5

CK5	3H1	Y _{M1} , Y _{M2} ,Y _{M3}	K1, K2	AB1, AB2,AB3
CK6	3H1	Y _{M1}	K1, K2	AB1, AB2
CK7	3H1	Y _{M1}	K1, K2	AB1, AB2
CK8	3H1	Y _{M1} , Y _{M2}	K1, K2	AB1, AB2
CK9	3H1	Y _{M1}	K1	AB1, AB2,AB3
CK10	3H1	Y _{M1}	K1, K2	AB2
CK11	3H1	Y _{M1} , Y _{M2} ,Y _{M3}	K1	AB1, AB2,
CK12	3H1	Y _{M1}	K2	AB1, AB3
CK13	3H1	Y _{M1} ,Y _{M3}	K1, K2	AB1, AB3
CK14	3H1	Y _{M1}	K1, K2	AB1, AB2
CK15	3H1	Y _{M1} , Y _{M2} ,Y _{M3}	K1	AB1, AB3
ДСК1	3H1	Y _{M1} , Y _{M2} ,Y _{M3}	K1, K2	AB2
ДСК2	3H1	Y _{M1} , Y _{M2} ,Y _{M3}	K1	AB1, AB2
ДСК3	3H1	Y _{M1} , Y _{M2} ,Y _{M3}	K1, K2	AB1, AB3
ДСК4	3H1	Y _{M1} , Y _{M2} ,Y _{M3}	K2	AB1, AB3
ДСК5	3H1	Y _{M1} , Y _{M2} ,Y _{M3}	K1, K2	AB1, AB2

6. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

[illegible]

[illegible]

7. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Дисципліни	Результати навчання																								
	РН1	РН2	РН3	РН4	РН5	РН6	РН7	РН8	РН9	РН10	РН11	РН12	РН13	РН14	РН15	РН16	РН17	РН18	РН19	ДРН1	ДРН2	ДРН3	ДРН4	ДРН5	
ОК 1	*	*				*																			
ОК 2					*										*			*							
ОК 3	*			*																					
ОК 4	*			*																					
ОК 5	*	*	*																						
ОК 6	*	*																							
ОК 7	*	*																							
ОК 8	*			*																					
ОК 9		*		*																					
ОК 10	*	*			*																				
ОК 11	*	*			*																				
ОК 12	*	*			*				*																
ОК 13	*	*		*	*						*									*		*		*	
ОК 14	*	*			*				*																
ОК 15	*	*			*																				
ОК 16	*	*			*			*							*	*									
ОК 17	*	*			*				*																
ОК 18	*	*			*				*																
ОК 19	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
ОК 20	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
ОК 21	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*		*	*	*	*	*	*	*	
ОК 22	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
ОК 23	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*			*	*	*	*	*	*	*	
ОК 24	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	
ОК 25	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*		*	*			*	*		*			*	

OK 26	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*		*
OK 27	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*					*	*	*	*	*		*
OK 28	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*		*	*	*	*	*		*
OK 29	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*		*			*	*	*	*	*		*
OK 30	*	*	*	*	*				*			*			*			*	*		*			
OK 31	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*					*	*	*	*	*		*
OK 32	*	*	*			*					*	*		*	*			*	*		*			
OK 33	*	*	*		*	*		*									*		*			*		*
OK 34	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*					*	*	*	*	*		*
OK 35	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*					*	*	*	*	*		*
OK 36	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*					*	*	*	*	*		*
OK 37	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*				*	*	*	*	*		*
OK 38		*	*		*	*		*				*	*					*	*	*	*	*	*	*
OK 39	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*
OK 40	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*
OK 41	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*
BK 1	*	*																						
BK 2	*	*																						
BK 3	*	*				*	*											*						
BK 4	*	*			*			*														*		*
BK 5	*	*	*	*											*	*								
BK 6	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*					*	*	*	*			
BK 7	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*					*	*	*	*			
BK 8	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*					*	*	*	*			
BK 9	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*			
BK 10	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*			*	*	*	*			
BK 11	*	*	*	*	*				*		*	*	*					*	*	*	*	*	*	*
BK 12	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*			*	*	*		*			*		*

8. ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 2745-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (зі змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-BF#Text>
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 № 302 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/302-2018-п#Text>
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 13.07.2020 № 918 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів фахової передвищої освіти» URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodorozroblennya-standartiv-fahovoyi-peredvishoyi-osviti>
6. Наказ Держспоживстандарту від 28.10.2010 № 327 «Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>
7. Наказ МОН від 22.05.2020 № 673 "Про затвердження Переліку спеціальностей, здобуття ступеня освіти з яких необхідне для доступу до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання" URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-pereliku-specialnostej-zdobuttystupenya-osviti-z-yakih-neobhidne-dlya-dostupu-do-profesij-dlya-yakihzaprovadzheno-dodatkoveregulyuvannya>
8. Національний класифікатор України «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009:2010, чинний від 01.01.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text>
9. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад.: В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. – 100 с. URL: <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentivbolonskohoprotsesu.html?download=83:hlosarii-terminiv-vyshchoi-osvity-2014-ronovlene-vydannia-z-urakhuvanniam-polozhen-novoho-zakonu-ukrainy-pro-vyshchuosvitu&start=80>
10. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд. 19 URL: <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentivbolonskohoprotsesu.html?download=88:rozvytok-systemy-zabezpechennia-iakostivyshchoi-osvity-ukrainy&start=80>
11. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації / Авт.: В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. – К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с. URL: <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentivbolonskohoprotsesu.html?download=84:rozroblennia-osvitnikh-prohram-metodychnirekomendatsii&start=80>
12. International Standard Classification of Education ISCED 2011 – <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>
13. International Standard Classification of Education: Fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013). – Detailed field descriptions. URL: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>